

**UCHWAŁA NR XIV/81/24
RADY GMINY ŚWINNA**

z dnia 30 grudnia 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz przeciwdziałania Narkomanii Gminy Świnna na 2025 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) w związku z art. 4[1] ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.)

Rada Gminy Świnna uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Świnna na 2025 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świnna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy
Świnna

Alicja Koltunowicz

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2025 ROK W GMINIE ŚWINNA

I. Wstęp.

Nadmierne spożywanie alkoholu tworzy istotne zagrożenie dla zdrowia fizycznego jak i psychicznego osoby pijącej i jej rodziny, ujemnie wpływa na efektywność pracy zawodowej, jakości życia rodzinnego, porządek publiczny, poziom bezpieczeństwa na drogach.

W związku z tym, iż prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych Gminy, został opracowany Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Świnna na 2025 rok zwany dalej „Programem”.

Program ma charakter długofalowy i stanowi kontynuację oraz uzupełnienie wcześniej prowadzonych w Gminie działań i inicjatyw z zakresu profilaktyki uzależnienia od alkoholu oraz przeciwdziałania narkomanii prowadzonych w latach poprzednich. Uzupełniono go o zdobyte w trakcie realizacji poprzednich programów doświadczenia oraz wnioski wynikające z diagnozy lokalnych problemów.

Program określa sposób realizacji zadań własnych Gminy Świnna wynikających z zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Zamieszczenie zadań wynikających z odrębnych przepisów w jednym Programie wynika przede wszystkim z faktu, że do znacznej części problemów będących skutkiem nadmiernego spożywania alkoholu czy brania narkotyków wskazują na konieczność łączenia oddziaływań w zakresie profilaktyki alkoholowej z działaniami zapobiegającymi innym uzależnieniom.

Zgodnie z art.4¹ ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4)) wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Powyższe zadania realizowane są w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Świnna, z uwzględnieniem celów operacyjnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określonych w Narodowym Programie Zdrowia.

Podstawą prawną powyższych działań jest:

1) USTAWY:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
3. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
5. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym.
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
7. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych.

2) PROGRAMY KRAJOWE:

Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025.

3) PROGRAM WOJEWÓDZKI:

Program przeciwdziałania uzależnieniom w województwie śląskim na lata 2021- 2030.

4) PROGRAMY GMINNE:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Świnna na lata 2021 – 2025.

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest Wójt Gminy Świnna we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rada Gminy Świnna uchwala Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i określa w tym Programie zasady wynagradzania członków gminnej komisji.

Program, może być modyfikowany uchwałami Rady Gminy Świnna w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Rozdział 1.

Diagnoza problemów społecznych w Gminie Świnna z uwzględnieniem problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy domowej.

Nadużywanie napojów alkoholowych stanowi dziś bezspornie jeden z najpoważniejszych problemów. Zjawisko to stwarza problem złożony i trudny do przezwyciężenia dla wielu mieszkańców i nie zależy od płci, wieku ani poziomu wykształcenia. Jego rozmiar i niszczyielskie działanie daje się zaobserwować wśród klientów pomocy społecznej.

Konsekwencje nadużywania alkoholu dotyczą nie tylko bezpośrednio osób pijących szkodliwie i ryzykownie, ale także mają wpływ na całą populację, niosąc za sobą różnego rodzaju doraźne szkody związane z używaniem alkoholu takie jak: dezorganizacja rodziny, destrukcyjny wpływ na środowisko wychowawcze dzieci, zaniedbywanie pracy prowadzące do bezrobocia, zachowania agresywne, przemoc, zaburzenia stosunków międzyludzkich i przestępczość itp.

Źródłem informacji dotyczących skali problemów społecznych na terenie Gminy Świnna są dane z:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świnnej,
- Ośrodka Leczenia Uzależnień w Żywcu,
- Komisariatu Policji w Jelesni,
- Ośrodka Przeciwdziałania Alkoholizmowi w Bielsku-Białej,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- placówek oświatowych.

Dane statystyczne Gminy Świnna:

Mieszkańcy Gminy Świnna - stan na 30.11.2024 r.	7749
w tym:	
Kobiety	3933
Mężczyźni	3756
Pełnoletni, w tym:	6332
Kobiety	3263
Mężczyźni	3069
Nieletni, w tym:	1417
Kobiety	730
Mężczyźni	687

Dostępność napojów alkoholowych na terenie gminy zgodnie z uchwałami Rady Gmina Świnna.

Tabela 1.

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w gminie do spożycia poza miejscem sprzedaży z tego:	limit	Liczba wydanych zezwoleń
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo.	25	16
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa).	24	13
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu.	25	16
Razem	74	45
Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży z tego:	limit	Liczba wydanych zezwoleń
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo.	15	4
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa).	15	4
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18 % zawartości alkoholu	10	2
Razem	40	10

W roku 2024 wydano 3 nowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wydano 4 zezwolenie jednorazowe na sprzedaż piwa.

Wydano 1 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwa, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, wydane przedsiębiorcy, którego działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte organizowane w czasie i miejscu wyznaczonym przez klienta w oparciu o zawarta z nim umowę.

Gminna Komisja i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Zespół ds. Kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	2022	2023	Do 30.11.2024

liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	1	5	3
liczba kontroli w zakresie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży alkoholu oraz limitów zgodnie z uchwałami Rady Gminy	6 kontroli wydano 16 postanowień	0	1 kontrola wydano 3 zezwolenia

Pomoc socjalna - dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świnnej

Tabela 2.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin		
	2022	2023	Do 30.06.2024
Ogółem liczba rodzin korzystających z różnych form pomocy socjalnej.	180	108	109
w tym : rodzin z problemem alkoholowym.	4	2	4

Dane z działalności Ośrodka Leczenia Uzależnień w Żywcu

Tabela 3.

Gmina Świnna/ rok	2022	2023	Do 30.11.2024
Ilość zarejestrowanych pacjentów wraz z konsultacjami.	48	59	66
Ilość porad indywidualnych i grupowych:	739	677	685

Liczba wniosków składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Tabela 4.

Gminna Komisja- Zespół ds. rozmów i motywowania do leczenia odwykowego / rok	2022	2023	Do 30.11.2024
Liczba przyjętych wniosków	16	27	24
Liczba spraw skierowanych do biegłych sądowych	6	5	3
liczba spraw skierowanych do sądu	0	2	0
Liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia w OLU w Żywcu	1	3	3

Osoby z terenu gminy dowieszone do wytrzeźwienia w Ośrodku Alkoholowym w Bielsku – Białej

Tabela 5.

Ośrodek Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej - rok	2022	2023	Do 15.12.2024
Ogólna liczba osób przyjętych do Ośrodka PPA:	32	43	32

Punkt Konsultacyjny

Kontynuowana jest działalność Punktu Konsultacyjnego mieszczącego się w budynku Urzędu Gminy w Świnnej pokój Nr 4 (w każdy poniedziałek od godz.14.00-17.00).

Mieszkańcy gminy znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej zmagający się z problemami i szukających pomocy w ich rozwiązywaniu mogą skorzystać z konsultacji i porad specjalisty psychoterapii uzależnień. Punkt prowadzi również rozmowy telefoniczne za pomocą telemedycyny.

Punkt Konsultacyjny	
	Rok 2022
Liczba osób, którym udzielono porad w tym: - 12 mężczyzn, - 9 kobiet, w tym: - 14 osób z problemem alkoholowym - 5 osoby to bliscy osób uzależnionych - 2 osoby to dorosłe dzieci alkoholika	21
Ilość udzielonych porad diagnostycznych w tym: - 104 porady w kontakcie bezpośrednim, - 5 porad telefonicznie	109
	Rok 2023
Liczba osób, którym udzielono porad w tym: - 15 mężczyzn, - 14 kobiet, w tym: - 15 osób z problemem alkoholowym - 13 osoby to bliscy osób uzależnionych - 1 osoby to dorosłe dzieci alkoholika	29
Ilość udzielonych porad diagnostycznych w tym: - 118 porady w kontakcie bezpośrednim, - 11 porad telefonicznie	129
	Do 30.11.2024
Liczba osób, którym udzielono porad w tym: - 19 mężczyzn, - 7 kobiet, w tym: - 19 osób z problemem alkoholowym - 6 osób to bliscy osób uzależnionych - 1 osoba – dorosłe dziecko alkoholika	26
Ilość udzielonych porad diagnostycznych, w tym: - 139 porad w kontakcie bezpośrednim, - 2 porady telefoniczne	141

1. Problem przemocy domowej

Zjawisko przemocy w sposób ścisły wiąże się z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Statystyki podają, że większość sprawców czynów kwalifikowanych przez Kodeks Karny, jako fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad członkami rodziny, działa pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

Tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy domowej jest zadaniem własnym gminy wynikającym z zapisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Daje to możliwość zaplanowania i udzielenia kompleksowej pomocy rodzinom, w których jest przemoc. Zadania w tym zakresie realizuje powołany

Zarządzeniem Wójta Gminy, Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Skalę problemu przemocy w rodzinie obrazują statystyki opracowane na podstawie danych zebranych w ramach procedury „Niebieskiej Karty” na terenie Gminy Świnna podane w Tabeli Nr 8.

Tabela 8

1. Liczba założonych Niebieskich Kart przez Policję w związku z podejrzeniem przemocy	Świnna	Przyłęków	Trzebinia	Pewel Mała	Pewel Ślemieńska	Rychwałdek	Ogółem
2022 r.	5	0	3	1	4	1	14
2023 r.	4	2	7	1	5	8	26
Do 30.11.2024	6	0	9	3	2	8	28
2.Liczba założonych Niebieskich Kart przez GOPS							
2022 r.	0	0	1	0	0	0	1
2023 r.	0	0	1	1	0	0	2
Do 30.11.2024	1	0	1	0	0	0	2

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego, podejmowane w związku z przemocą domową

Tabela 9.

Rok	2022	2023	Do 30.11.2024
Ilość posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego (grup diagnostyczno - pomocowych)	22	33	126
Liczb wniosków wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego (formularze "Niebieska Karta -A)	15	29	30
Liczba zawiadomień złożonych do prokuratury o podejrzeniu przestępstwa z art. 207 § 1 kk.	0	5	2
Liczba zawiadomień złożonych do Sądu rodzinnego z powodu zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych	4	5	9
Liczba wniosków złożonych do GKRPA o skierowanie na leczenie odwykowe	10	12	15
Liczba osób skierowanych do udziału w Programie Korekcyjno-Edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	0	0	0
Interwencje związane z procedurą odebrania dziecka przez pracownika socjalnego	0	0	0

Postępowania w sprawach związanych z nadużywaniem alkoholu w stosunku do osób z terenu gminy Świnna prowadzone przez Komisariat Policji w Jeleśni

Tabela 10.

Komisariat Policji w Jeleśni	2022	2023	Do 30.11.2024
Liczba nałożonych mandatów na sprawców wykroczeń popełnionych przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi w gminie.	3	9	3
Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierowców z terenu gminy	11	7	4

Liczba wypadków spowodowanych przez nietrzeźwych użytkowników dróg.	1	0	0
Liczba interwencji domowych w związku z przemocą w rodzinie, których sprawcy znajdowali się pod wpływem alkoholu	12	12	8
Liczba małoletnich znajdujących się pod wpływem alkoholu	0	0	0
Liczba osób podejrzanych w tym osób nieletnich o popełnienie przestępstwa przeciwko ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii	3	3	2

Na podstawie powyższych danych należy stwierdzić, iż istnieje konieczność prowadzenia dalszych działań w zakresie profilaktyki uzależnień.

2. Problem uzależnień wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

Uzależnienie rozwija się w określonym czasie i zawsze zaczyna się od etapu eksperymentowania.

Niektórzy na tym etapie rezygnują, inni wchodzą dalej, aż do momentu w którym nie ma już odwrotu.

Dla wielu młodych ludzi stosowanie używek typu nikotyna, alkohol, branie dopalaczy czy narkotyków staje się przyjemnością, z której nie potrafią zrezygnować. Niebezpieczeństwo pojawia się wtedy, gdy zaczynają brać wszelkie używki w młodym wieku oraz zbyt dużo i zbyt często.

Szczególnie ważnym czynnikiem chroniącym młodzież od nałogów, jest informowanie ich o niebezpieczeństwach i możliwości uzależnienia się.

W roku 2024 r. we wszystkich Zespołach Szkolno - Przedszkolnych, tj. w Świnnej, Pewli Małej, Trzebini i Pewli Ślemieńskiej przeprowadzone zostały programy profilaktyczno - informacyjne dotyczące różnorodnych uzależnień - od alkoholu, papierosów, narkotyków, dopalaczy, od komputera, telefonu. Celem przeprowadzonych programów jest promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia, wolnego od uzależnień i ukazanie oraz promowanie alternatywnych od uzależnień form spędzenia czasu.

Założenia przeprowadzonych programów, potwierdzają że uczniowie są świadomi negatywnego wpływu używek na życie i zdrowie człowieka. Niezwykle ważna jest jednak wczesna profilaktyka. Jest ona procesem wspomagania młodego człowieka w radzeniu sobie z trudnościami, zagrażającym prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Szkoły prowadzą zajęcia profilaktyczne, których celem jest przekazywanie uczniom informacji na temat negatywnego działania środków uzależniających na organizm młodego człowieka, zapoznanie uczniów z terminem uzależnienia, jego objawami i skutkami oraz zachęcanie do zdrowego stylu życia wolnego od nałogów. Podsumowując, należy podkreślić, iż zjawisko uzależnień wśród młodzieży jest w dalszym ciągu problemem w gminie.

W związku z powyższym w realizacji programów profilaktyki i rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii należy kontynuować sprawdzone, jak również nowe działania na rzecz dzieci i młodzieży szkolnej ograniczające sięganie po alkohol czy inne środki odurzające. Należy też podejmować działania ograniczające przemoc i agresję w szkołach. W realizację powyższych programów należy włączyć rodziców uczniów, bowiem przede wszystkim rodzina odgrywa największą rolę w wychowaniu dzieci.

II. Obszar współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie gminy.

1. Gmina Świnna – budowa platformy współpracy z organizacjami pozarządowymi.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu, powodującej rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylających się od pracy albo systematycznie zakłócającej spokój i porządek publiczny obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świnnej - prowadzenie działań w zakresie pracy socjalnej, pomocy materialnej oraz integracji społecznej i zawodowej na rzecz osób dotkniętych problemem alkoholowym i ich rodzin. Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochronę ofiar przemocy domowej. Kierowanie do GKPirPA wniosków o podjęcie stosownych działań wobec osób nadużywających alkoholu oraz stosujących przemoc.

4. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej - prowadzenie działań wobec osób stosujących przemoc domową. Kierowanie wniosków do GKPirPA o podjęcie stosownych kroków wobec osób nadużywających alkoholu i stosujących przemoc.

5. Komisariat Policji w Jeleśni - ochrona przed przemocą domową, egzekwowanie zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych, prowadzenie kontroli trzeźwości kierowców, interwencji w przypadku zakłócenia porządku publicznego, prowadzenie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej dot. problematyki związanej ze zjawiskami patologicznymi.

6. Sąd Rejonowy Wydz. III Rodzinny i Nieletnich w Żywcu - orzekanie o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

7. Placówki oświatowe - realizacja zadań dotyczących zapobieganiu problemom społecznym w oparciu o programy profilaktyki, zgodnie z wymogami ustawy o systemie oświaty.

8. Punkt Konsultacyjny w Urzędzie Gminy w Świnnej - udzielanie pomocy dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.

9. Organizacje pozarządowe - angażujące się w realizację działań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii na terenie gminy.

Na terenie Gminy Świnna nie działa żadna specjalistyczna placówka leczenia odwykowego, w związku z powyższym Gmina korzysta ze świadczeń:

- 1) Ośrodka Leczenia Uzależnień w Żywcu, w zakresie pomocy terapeutycznej i psychospołecznej dla osób podejmujących leczenie odwykowe z naszej gminy.
- 2) Psychiatrycznego Zakładu Opiekuńczo –Lecniczego w Międzybrodzu Bialskim – w zakresie świadczenia ponadstandardowych usług osobom uzależnionym od alkoholu.
- 3) Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej w odniesieniu do osób z terenu gminy doprowadzonych do wytrzeźwienia.

Inne formy pomocy, działań profilaktycznych realizowane w oparciu o posiadane zasoby:

- organizowane zajęć opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez szkoły, Gminny Ośrodek Kultury oraz organizacje pozarządowe,
- pozalekcyjne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży, jako alternatywne formy spędzania wolnego czasu, zmniejszające ryzyko kontaktu z alkoholem i substancjami psychoaktywnymi.

Pomocne w realizowaniu tych zadań są działające na terenie gminy świetlice, sale gimnastyczne przy szkołach, boiska sportowe typu „Orlik” w Świnnej i w Pewli Małej oraz kompleks sportowy w Pewli Ślemieńskiej.

III. Sposoby realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Realizacja niniejszego Programu nastąpi poprzez:

1. Wybór ofert oraz zlecenie realizacji zadań wybranym podmiotom zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
2. Nadzór nad realizacją zleconych zadań.
3. Zabezpieczenie środków finansowych na zadania realizowane przez gminę.

IV. Adresaci Programu:

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Świnna (adresaci profilaktyki uniwersalnej), a w szczególności należący do następujących grup:

- osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków, uzależnieni behawioralnie oraz osoby pijące szkodliwie (adresaci profilaktyki selektywnej i wskazującej);
- rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym, narkotykowym oraz uzależnień behawioralnych (adresaci profilaktyki uniwersalnej);
- dzieci i młodzież szkolna (w tym dzieci ze środowisk zagrożonych alkoholizmem), osoby dotknięte przemocą w rodzinie (adresaci profilaktyki uniwersalnej i selektywnej).

Adresaci Programu są zróżnicowani ze względu na rodzaje profilaktyki, jakie są stosowane do konkretnej grupy odbiorców:

- **profilaktyka uniwersalna:** ukierunkowana na całe populacje bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów alkoholowych; jej celem jest zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych w danej populacji;
- **profilaktyka selektywna:** ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka: są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową są narażone na większe od przeciętnego, ryzyko wystąpienia problemów alkoholowych lub zaburzeń zdrowia psychicznego, narkomanii i uzależnień behawioralnych;
- **profilaktyka wskazująca:** ukierunkowana na jednostkę lub grupy wysokiego ryzyka, które ujawniają pierwsze symptomy problemów alkoholowych, narkomanii i uzależnień behawioralnych; są to działania profilaktyczne adresowane do osób demonstrujących wczesne symptomy problemów alkoholowych, zaburzeń zachowania, bądź problemów psychicznych.

V. Cele i zadania Programu.

Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Gminie Świnna w roku 2025:

„Program” zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych, z wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień.

Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

Cel strategiczny „Programu”:

Celem strategicznym „Programu” jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów wynikających z nadużywaniem alkoholu, zagrożeń społecznych i narkomanii oraz uzależnień behawioralnych w Gminie Świnna oraz zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki uzależnień.

Cele operacyjne „Programu”:

Cele operacyjne programu, wpisujące się w cele operacyjne Narodowego Programu Zdrowia dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami ,poprzez zwiększenie skuteczności i dostępności terapii i rehabilitacji dla osób uzależnionych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.
2. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnej strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.
3. Podnoszenie świadomości mieszkańców gminy, a w szczególności wśród dzieci i młodzieży wiedzy o zagrożeniach wynikających ze spożywania alkoholu, ryzyka zażywania substancji psychoaktywnych oraz zjawiska przemocy w rodzinie oraz uzależnień behawioralnych
4. Wykorzystanie oferowanych usług o charakterze profesjonalnym do realizacji zadań Gminnego Programu.
5. Poprawa sytuacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej.

Rozdział 2.

Do osiągnięcia celu strategicznego i celów operacyjnych przewiduje się realizację zadań wyznaczonych przez art. 4¹ ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz prowadzenie działań wynikających z potrzeb i możliwości ujawnionych w analizie problemów lokalnych, w szczególności zadania te obejmują:

ZADANIA	Zadania własne gminy ich realizacja oraz działania	Wskaźniki osiągnięcia celu
Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu.	1. W ramach leczenia, rehabilitacji i reintegracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu zgodnie z założeniami NPZ wspieranie leczenia odwykowego: przez dofinansowanie działań terapeutycznych w Ośrodku Leczenia Uzależnień w Żywcu	<i>Liczba zarejestrowanych pacjentów wraz z konsultacjami. Liczba udzielonych porad</i>
	2. Dofinansowanie ponadstandardowych usług dla osób uzależnionych poprzez wstępną interwencję psychologiczną mającą na celu stworzenie motywacji do podjęcia leczenia odwykowego w Psychiatrycznym Zakładzie Opiekuńczo – Leczniczym (PZOL) w Międzybrodzu Bialskim oraz innych placówkach leczenia w tym zakresie w ramach leczenia, rehabilitacji i reintegracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu zgodnie z założeniami NPZ	<i>Liczba przyjętych pacjentów</i>
	3. Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym, narkotykowym i zagrożonych uzależnieniem behawioralnym. Praca Punktu polega na zatrudnieniu specjalisty, który przekazuje informację osobom uzależnionym i ich rodzinom na temat specyfiki samego problemu, ale też na temat placówek, grup terapeutycznych i publicznych ośrodków terapeutycznych. Zadanie związane jest także z potrzebą zapewnienia odpowiedniego, sprzętu, art. biurowych i innych na potrzeby funkcjonowania Punktu. Zadanie będzie realizowane w ramach redukcji szkód i rehabilitacji społecznej osób uzależnionych od alkoholu o których mowa w NPZ. Zadania Punktu: 1) udzielanie porad dla osób i rodzin z problemem uzależnień; 2) informowanie o objawach i skutkach choroby alkoholowej i narkomanii oraz uzależnień behawioralnych oraz o możliwościach leczenia; 3) motywowanie do leczenia osoby uzależnionej; 4) informowanie o czynnościach jakie należy	<i>Liczba zgłoszonych osób. Liczba udzielonych porad .</i>

	<p>podejmować gdy w rodzinie występuje przemoc – współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej;</p> <p>5) interwencja kryzysowa dla rodzin osób uzależnionych;</p> <p>6) udzielanie pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych i ich rodzin;</p> <p>7) udzielanie pomocy psychologicznej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.</p>	
	<p>4. Finansowanie kosztów zespołu biegłych sądowych wydających opinię w przedmiocie uzależnienia od alkoholu poszczególnych osób, wobec których skierowano wnioski o leczenie odwykowe.</p>	<p><i>Liczba skierowań do biegłych.</i> <i>Liczba sporządzonych opinii.</i></p>
	<p>5. Kierowanie do Sądu wniosków o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu osób, które odmówiły dobrowolnego leczenia bądź je przerwały (koszty postępowania sądowego).</p>	<p><i>Liczba wniosków do Sądu</i></p>
	<p>Działania:</p> <p>a) współpraca ze specjalistami w zakresie udzielania pomocy psychospołecznej i terapeutycznej osobom uzależnionym i ich rodzinom,</p> <p>b) współpraca z biegłymi sądowymi w przedmiocie badania uzależnienia od alkoholu ,</p> <p>c) współpraca z Punktem Konsultacyjnym w zakresie udzielania pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz osobom dotkniętym przemocą,</p> <p>d) prowadzenie dokumentacji związanej z procedurą przymusowego leczenia odwykowego i przekazywanie jej do Sądu Rejonowego w Żywcu,</p> <p>e) współpraca z Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Żywcu , Policją, Sądem Rejonowym w Żywcu , Prokuraturą, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, „GPL”-Lekarz Rodzinny w Pewli Małej</p> <p>Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym:</p> <p>prowadzenie rozmów motywacyjnych z osobami z problemem alkoholowym oraz rozpowszechnienie informacji w ramach edukacji zdrowotnej o której mowa w NPZ;</p> <p>prowadzenie działań zmierzających do nałożenia obowiązku leczenia odwykowego wobec osób zgłoszonych;</p> <p>współpraca z placówkami lecznictwa</p>	

	odwykowego w ramach leczenia, rehabilitacji i reintegracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu zgodnie z założeniami NPZ	
	6. Edukacja zdrowotna o której mowa w NPZ poprzez przekazywanie informacji na temat ruchów samopomocowych, o mitingach Wspólnoty Anonimowych Alkoholików;	<i>Liczba przekazanych informacji</i>

Rozdział 3.

ZADANIA	Zadania własne gminy ich realizacja oraz działania	Wskaźniki osiągnięcia celu
Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	1. W ramach poszerzania i podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej zgodnie z założeniami NPZ prowadzenie dla mieszkańców gminy Świnna nieodpłatnych porad psychologicznych, prawnych oraz terapeutycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rozwiązywania problemów alkoholowych w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego.	<i>Liczba osób, którym udzielono porad</i>
	2. Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.	<i>Liczba osób uzależnionych</i>
	3. Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie o której mowa w NPZ, poprzez współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej i wspieranie działań zgodnych z procedurą „Niebieskie karty”;	<i>Liczba wdrożonych procedur „Niebieskiej Karty”</i>
	4. Organizacja i finansowanie szkoleń i kursów z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie dla różnych grup zawodowych między innymi członków Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach edukacji kadr, o której mowa w NPZ	<i>Liczba szkoleń i osób przeszkolonych</i>
	5. Edukacja zdrowotna o której mowa w NPZ	<i>Liczba zakupionych materiałów</i>

	poprzez zakup ulotek, broszur i poradników, związanych z problemem alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych	edukacyjnych
	6. Współpraca z instytucjami, które mogą pomóc rodzinie w rozwiązywaniu problemów , głównie w zakresie interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych tj. Policją, GOPS, Zespołem Interdyscyplinarnym, Asystentem Rodzinnym, Sądem Rejonowy w Żywcu, Prokuraturą w Żywcu, Kuratorami, OLU w Żywcu, PCPR w Żywcu, Punktem Konsultacyjnym, szkołami	Liczba instytucji aktywnie uczestniczących w organizowaniu systemu pomocy i prowadzeniu interwencji
	<p>Działania:</p> <p>a) udostępnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prawnej i terapeutycznej dla rodzin dotkniętych przemocą,</p> <p>b) organizowanie pomocy terapeutycznej, psychologiczno – pedagogicznej i prawnej dla dzieci dotkniętych przemocą domową,</p> <p>c) współpraca z instytucjami , które mogą pomóc rodzinie w rozwiązywaniu problemów, głównie w zakresie interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych tj. Komisariat Policji w Jelesni, Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Asystent rodziny, Sąd Rodzinny w Żywcu, Prokuratura, Kuratorzy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu, OLU w Żywcu, Punkt Konsultacyjny, szkoły.</p>	

Rozdział 4.

ZADANIA	Zadania własne gminy ich realizacja oraz działania	Wskaźniki osiągnięcia celu
<i>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w</i>	1.Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o których mowa w NPZ, poprzez prowadzenie grup zajęciowych, realizujących pozalekcyjne zajęcia tematyczne, w tym profilaktyczne z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych (w szczególności e-uzależnień) w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) na terenach wiejskich Gminy, w tym dożywianie dzieci uczęszczających na zajęcia.	<i>Liczba programów profilaktycznych. Liczba odbiorców programu. Liczba organizacji określonych w programach</i>

pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	2.Dofinansowanie programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia, bez alkoholu, narkotyków oraz innych środków uzależniających dla dzieci i dorosłych we współdziałaniu z nauczycielami, rodzicami, parafiami oraz społecznością lokalną.	
	3. Ustala się harmonogram podziału środków finansowych na realizację programów profilaktycznych w placówkach oświatowych z terenu Gminy Świnna	<i>Ilość środków finansowych</i>
	4.Realizowanie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo - wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, przeprowadzanie pogadarek profilaktyczno – edukacyjnych w ramach poszerzania i udoskonalania oferty realizacji programów profilaktycznych, o której mowa w NPZ, inicjowanie i wspieranie lokalnych, nowatorskich programów profilaktycznych. Dofinansowanie działań profilaktycznych, edukacyjno-kulturalnych i artystycznych skierowanych do ogółu, w szczególności dzieci i młodzieży, prowadzonych w ramach zajęć pozalekcyjnych w świetlicach szkolnych i środowiskowych w zakresie zagospodarowania wolnego czasu, w tym : nauki gry na instrumentach muzycznych, nauki pieśni i tańca ludowego oraz nauki tańca towarzyskiego (wynagrodzenia instruktorów)	<i>Placówki oświatowe Liczba uczestników Liczba koncertów</i>
	5. Realizacja tzw. profilaktyki alternatyw, angażującej dzieci i młodzież w alternatywne formy spędzania czasu wolnego, mających na celu rozwijania umiejętności życiowych, które mają uczyć dzieci i młodzież radzenia sobie w kryzysowych sytuacjach bez telefonów i środków komunikacji, poprzez udział w zajęciach survivalowych, szkołach przetrwania (wynagrodzenie instruktorów)	<i>Liczba programów profilaktycznych. Liczba uczestników</i>
	6.Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych, w tym zakup nagród dla uczestników. Realizacja profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) według zapisów w NPZ. Wspieranie i finansowanie programów	<i>Liczba uczestników Liczba imprez</i>

	profilaktycznych, rekreacyjno-sportowych i integracyjnych przeznaczonych dla dzieci i ich rodziców, młodzieży oraz dorosłych w tym organizacja imprez sportowych m.in. Minimaratonu o „Puchar Wójta Gminy”, turniejów sportowych oraz festynów rodzinnych, itp. (w tym zakup nagród)	
	7.Wspieranie i finansowanie programów sportowych z udziałem uczniów szkół podstawowych (w tym zakup nagród).	<i>Liczba uczniów</i> <i>Liczba programów</i>
	8.Realizacja programów z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) o której mowa w NPZ poprzez finansowanie prezentacji problematyki uzależnień, przemocy, agresji bezpieczeństwa oraz narkomanii w formie udziału w spektaklach teatralnych, warsztatach i konkursach tematycznych, wycieczkach itp. w szczególności dla dzieci i młodzieży.	<i>Liczba uczniów</i> <i>Liczba spektakli</i> <i>Liczba placówek</i>
	9.Realizacja programów z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych (w szczególności e-uzależnień) w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) o której mowa w NPZ poprzez dofinansowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych zmniejszających ryzyko kontaktu z alkoholem, ukierunkowanych na organizację alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzieży, rozwijanie różnorodnych zainteresowań, organizacja dożywiania dzieci biorących udział w zajęciach.	<i>Liczba uczestników</i> <i>Liczba zajęć</i>
	10.Organizacja lub wspieranie organizacji różnych form zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży, promujących zdrowy i aktywny styl życia, wzmacniających więzi rodzinne, np. spotkania integracyjne, turnieje sportowe, mini turnusy wakacyjne, kolonie, ferie zimowe itp. w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) o której mowa w NPZ Naborem dzieci uczestniczących w tej formie zajęć zajmują się Dyrektorzy szkół, pedagodzy szkolni i pracownicy socjalni.	<i>Liczba dzieci biorących udział w wypoczynku</i>
	11.Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o których mowa w NPZ, poprzez wspieranie	<i>Liczba programów</i> <i>Liczba odbiorców</i>

	działalności profilaktycznej przez kościół.	
	12. Edukacja zdrowotna o której mowa w NPZ poprzez zakup materiałów edukacyjnych w ramach ogólnopolskich kampanii związanych z problematyką uzależnień i ich dystrybucja wśród określonych grup adresatów – dzieci, młodzieży, nauczycieli, rodziców, sprzedawców alkoholu, pracowników służby zdrowia, policji, GOPS, itp.	<i>Liczba materiałów edukacyjnych</i>
	13. Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o których mowa w NPZ, poprzez podejmowanie działań informacyjno- edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości na drogach.	<i>Liczba działań</i>
	14. Organizacja i finansowanie szkoleń w zakresie profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania narkomanii dla nauczycieli, pedagogów szkolnych, wychowawców i rodziców w ramach edukacji kadr, o której mowa w NPZ	<i>Liczba szkoleń</i> <i>Liczba uczestników</i>
	<p>Działania:</p> <p>a) współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie realizacji efektywnych programów edukacyjno-profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zapobiegających używaniu alkoholu i substancji psychoaktywnych,</p> <p>b) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży, w tym organizacja dożywiania dzieci biorących udział w zajęciach,</p> <p>c) wspieranie działalności świetlic, realizujących zajęcia edukacyjne i profilaktyczno- wychowawcze dla dzieci i młodzieży,</p> <p>d) ograniczenie dostępności alkoholu dla osób nieletnich.</p>	

Rozdział 5.

ZADANIA	Zadania własne gminy ich realizacja oraz działania	Wskaźniki osiągnięcia celu
<i>Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.</i>	1.Wspieranie finansowe organizacji pozarządowych (stowarzyszeń, instytucji ,fundacji) angażujących się w działalność zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, czy przeciwdziałaniu przemocy domowej na terenie gminy Świnna	<i>Liczba zaangażowanych organizacji,</i> <i>Liczba odbiorców wdrażanych programów</i>

	2. Współpraca z Ośrodkiem Przeciwdziałania Problemów Alkoholowych w Bielsku-Białej w zakresie osób z terenu gminy doprowadzonych do wytrzeźwienia	<i>Liczba osób doprowadzonych do wytrzeźwienia</i>
	Działania : Udzielanie pomocy merytorycznej i organizacyjnej instytucjom, osobom fizycznym, organizacjom pozarządowym służącym pomocą gminie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	
	Opracowanie Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych, w ramach monitorowania i badania problematyki uzależnień, o której mowa w NPZ	<i>Diagnoza</i>

Rozdział 6.

ZADANIA	Zadania własne gminy ich realizacja oraz działania	Wskaźniki osiągnięcia celu
<i>Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz wystąpienie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego</i>	1. Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów oraz lokali, w których prowadzi się sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych	<i>Liczba sprzedawców</i>
	2. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	<i>Liczba działań Liczba interwencji</i>
	3. Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych o której mowa w NPZ, poprzez prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w celu wykrywania naruszeń ustawy	<i>Liczba dodatkowych kontroli</i>
	4. Wystąpienie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, w przypadku złamania zakazów reklamy i promocji napojów alkoholowych, sprzedaży alkoholu nietrzeźwym lub pod zastaw i na kredyt	<i>Liczba osób objętych wsparciem pomocy społecznej</i>
	Działania: Zmniejszenie naruszeń prawa rynku.	

Rozdział 7.

ZADANIA	Zadania własne gminy ich realizacja oraz	Wskaźniki osiągnięcia
----------------	---	------------------------------

	działania	celu
Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej	1. Wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób z terenu gminy, pozostających bez zatrudnienia.	<i>Liczba objętych wsparciem pomocy społecznej</i>
	2. Współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z Centrum Integracji Społecznej w Żywcu w zakresie zatrudnienia socjalnego	
	Działania: Prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób bezrobotnych po zakończeniu programu psychoterapii w formie pracy socjalnej, pomocy w poszukiwaniu pracy	

Rozdział 8.

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świnnej

1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
2. Przeprowadzenie rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami mającymi problem alkoholowy i ich bliskimi.
3. Kierowanie osób na badanie biegłych (psychologa, psychiatry), w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazanie rodzaju zakładu leczniczego.
4. Przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym i złożenie wniosku do Sądu Rejonowego w Żywcu.
5. Współdziałanie z organami samorządu i organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie.
6. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, na podstawie upoważnienia wystawionego przez Wójta Gminy;
  - 1) Dokonywanie oględzin punktów sprzedaży alkoholu celem wydania opinii poprzedzających wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
  - 2) Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z uchwałami Rady Gminy Świnna, o których mowa w art.12 ust.1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
  - 3) Współpraca z Policją w celu diagnozowania oraz zapobiegania zjawiskom patologii i przemocy w rodzinie.
  - 4) Wystąpienie do Wójta Gminy o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku stwierdzenia naruszenia zasad oraz warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rozdział 9.

Zwiększenie skuteczności działań prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zadania:

1. Organizacja i finansowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy Domowej.
2. Organizacja i finansowanie szkoleń dla grup zawodowych pracujących w obszarze profilaktyki uzależnień.

3. Zakup wyposażenia, materiałów i artykułów biurowych na potrzeby obsługi Punktu Konsultacyjnego.

Wskaźniki:

- liczba osób biorących udział w szkoleniach,
- liczba i rodzaj szkoleń osób podnoszących kwalifikacje.
- rodzaj wyposażenia, materiałów i art. biurowych zakupionych na potrzeby obsługi Punktu Konsultacyjnego.

Rozdział 10. PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Przeciwdziałanie rozszerzaniu się narkomanii na terenie Gminy Świnna.

Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy zgodnie z art. 10 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Odpowiadające im działania do realizacji to:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym, prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Ustawodawca w art. 2 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii zobowiązał samorząd gminny do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii. Zadania te mają być realizowane przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności poprzez działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną oraz zapobiegawczą.

Zadania do realizacji w zakresie przeciwdziałania narkomanii są kontynuacją zadań realizowanych na terenie gminy w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Jego realizacja oparta jest na podanych źródłach finansowania i zasobach instytucjonalnych i ludzkich jakimi dysponuje Gmina Świnna.

Cel strategiczny Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii:

Celem strategicznym Programu jest podjęcie działań mających na celu ograniczenie problemów związanych z używaniem narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, a także podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Świnna na temat zagrożeń wynikających z używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii:

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.

Cel operacyjny:

Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniem od narkotyków lub dopalaczy, poprzez zwiększenie skuteczności i dostępności terapii i rehabilitacji dla osób uzależnionych.

Zadania:

1. W ramach poszerzania i podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej zgodnie z założeniami NPZ współpraca z instytucjami i ośrodkami mogącymi udzielić pomocy osobom uzależnionym od narkotyków i współuzależnionym.

2. Informowanie mieszkańców gminy o możliwości korzystania z pomocy w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin.

3. Upowszechnienie na terenie gminy materiałów informacyjno-edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom ,w których występują problemy narkomanii, pomocy psychologicznej i prawnej.

Cel operacyjny:

Ograniczenie negatywnych zjawisk uzależnienia od narkotyków i dopalaczy.

Zadania:

1. Udostępnienie informacji o możliwościach korzystania z pomocy psychologicznej i prawnej rodzicom dzieci uzależnionych od narkotyków.

2. Prowadzenie w szkołach warsztatów oraz zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania narkomanii dla dzieci młodzieży z terenu gminy.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Cel operacyjny:

Podnoszenie świadomości mieszkańców gminy, a w szczególności wśród dzieci i młodzieży wiedzy na temat zagrożeń wynikających z ryzyka zażywania substancji psychoaktywnych, poprzez prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych, informacyjno-edukacyjnych i zapobiegawczych.

Zadania:

1. Podejmowanie działań mających na celu zapobieganie uzależnieniom od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych poprzez edukację społeczną oraz informowanie mieszkańców o dostępnych formach pomocy w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) o której mowa w NPZ.

2. Prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych i warsztatów edukacyjnych i w zakresie przeciwdziałania narkomanii dla dzieci , młodzieży , nauczycieli i rodziców.

3. W ramach monitorowania i badania problematyki o której mowa w NPZ przeprowadzenie badań ankietowych wśród uczniów i sporządzenie diagnozy problemów narkomanii.

4. W ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) o której mowa w NPZ promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków i innych używek poprzez udział dzieci, młodzieży i dorosłych w imprezach sportowych, rekreacyjnych oraz wspierania atrakcyjnych form czynnego wypoczynku.

5. Edukacja zdrowotna o której mowa w NPZ poprzez działalność informacyjno-edukacyjną poprzez zakup i dystrybucję materiałów informujących o szkodliwości sięgania po środki odurzające oraz dotyczących rozwiązywania problemów narkomanii.

6. W ramach edukacji kadr, o której mowa w NPZ organizacja szkoleń dla nauczycieli i rodziców w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

7. Prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych dla uczniów w tym organizacja dożywiania dzieci biorących udział w tych zajęciach w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) o której mowa w NPZ.

Zadanie 4.

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii :

Cel operacyjny:

Wykorzystanie oferowanych usług o charakterze profesjonalnym do realizacji zadań Programu.

Zadania:

1. Współpraca z instytucjami zajmującymi się pomocą socjalną, medyczną, prawną i psychologiczną w zakresie zapobiegania narkomanii.
2. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych i osób fizycznych przeciwdziałających narkomanii i propagujących zdrowy tryb życia.
3. Monitorowanie stanu problemów narkotykowych na terenie gminy.
4. Współpraca z Policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych.
5. Dofinansowanie szkoleń dla osób pracujących z osobami uzależnionymi od narkotyków.

Wójt Gminy sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia wyznaczonych celów.

Zadanie 5.

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie tych osób ze środowiskiem lokalnym, tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Cel operacyjny:

Poprawa sytuacji społecznej osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Zadania:

1. Udzielanie pomocy wynikającej z ustawy o pomocy społecznej:
  - a) pomoc finansowa,
  - b) pomoc rzeczowa,
  - c) pomoc w postaci pracy socjalnej.
2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.
3. Współpraca z Punktem Konsultacyjnym w Urzędzie Gminy w Świnnej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu.

Zadania powyższe realizuje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Odbiorcy Programu:

- społeczność lokalna,
- dzieci i młodzież szkolna,
- rodziny u których występuje problem narkotykowy,
- liczba osób objętych kontraktami socjalnymi.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- 1) liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi w zakresie przeciwdziałania narkomanii,
- 2) liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
- 3) liczba osób, które zgłosiły się do placówek specjalistycznych, Punktu Konsultacyjnego bądź do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z problemem uzależnień od narkotyków i innych środków psychoaktywnych,
- 4) liczba rodzin objętych wsparciem pomocy społecznej z powodu ubóstwa.

Rozdział 11.

Monitoring

Celem monitoringu prowadzonego w czasie realizacji Programu, jest porównanie istniejącego stanu działań z założeniami programu zarówno pod względem wykorzystania środków finansowych, jak i uzyskanych rezultatów poprzez:

- 1) wymianę informacji między instytucjami, organizacjami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii na terenie gminy,
- 2) analizę danych na temat problemu alkoholowego i narkomanii na terenie gminy,
- 3) ankiet i sprawozdań z realizacji zadań wynikających z Programu.

Rada Gminy Świnna otrzymuje roczne sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Rozdział 12.

Zasady finansowania Programu

1. Źródłem finansowania realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Realizacja zadań ujętych w Gminnym Programie będzie prowadzona w formie dofinansowania lub finansowania.

Ustawa z dnia 14 lutego 2020 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2021 roku, wprowadziła do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przepisy dotyczące opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. małpek. Opłaty wnoszone za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml stanowią w wysokości:

- 1) 50% dochód gmin, na terenie których jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych,
- 2) 50% przychód Narodowego Funduszu Zdrowia.

Środki o których mowa w art. 9³ w ust. 3 pkt 1 ustawy, przeznacza się na realizację koordynowanej przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Rozdział 13.

Ustalenie zasad wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Na podstawie art.4¹ ust.5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ustala się zasady wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) Za udział w posiedzeniu Gminnej Komisji związanej z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii ustala się wynagrodzenie w wysokości 220,00 zł (brutto).
- 2) Dla członków Zespołu do rozmów i motywowania do leczenia osób uzależnionych wynagrodzenie wzrasta o kwotę 50 zł i wynosi 270,00 (brutto) za posiedzenie.
- 3) Dla członków Zespołu ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych wynagrodzenie wzrasta o 170,00 zł i wynosi 390,00 zł (brutto) za posiedzenie połączone z wyjazdem w teren, w celu przeprowadzenia kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

2. Wypłata wynagrodzenia następuje na podstawie przedłożonej przez Przewodniczącego Gminnej Komisji, listy obecności na posiedzeniu.